

Minister Infrastruktury

Znak pisma: \$Znak pisma
Warszawa, 30 marca 2023

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 9 marca 2023 r., znak: BPS.DKS.KU.0401.4.2023, w sprawie przedstawienia opinii do rozwiązań przewidzianych **w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (druk senacki nr 928)**, a także przekazania danych statystycznych w zakresie wniosków składanych na podstawie art. 24j ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne o skrócenie okresu obowiązywania taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków wraz z projektem nowej taryfy, w załączeniu przekazuję wnioskowane informacje i dane.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Marek Gróbarczyk

Sekretarz Stanu

Załączniki: opinia wraz z załącznikiem.

**Opinia Ministra Infrastruktury do senackiego projektu ustawy
o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu
ścieków (druk nr 928)**

I. Propozycje zawarte w projekcie ustawy

Senacki projekt ustawy przewiduje wprowadzenie w ustawie z dnia 7 stycznia 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537), zwanej dalej: „ustawą o zbiorowym”, następujących rozwiązań:

1) Rozszerzenie zakresu przedmiotowego ustawy o zasady ustalania taryf zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, zwanej dalej „taryfą” (zmiana art. 1 pkt 3 i pkt 4 ustawy o zbiorowym);

2) Skrócenie z 3 lat do 1 roku okresu, na jaki przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę i ograniczenie do 1 roku (poprzedniego roku kalendarzowego) zamiast 3 ostatnich lat - zakresu czasowego, za który należy ustalić koszty związane z działalnością inwestycyjną przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego na potrzeby ustalenia taryfy (zmiany w art. 20 ustawy o zbiorowym);

3) Zmianę sposobu i warunków zatwierdzania taryfy przez (uchylenie ust. 6 w art. 24, uchylenie art. 24b–24j, uchylenie pkt 2 w art. 27a w ust. 3 oraz dodanie art. 24k i art. 24l w ustawie o zbiorowym):

a) zmianę podmiotu właściwego w sprawie sprawdzania i zatwierdzania taryfy - z organu regulacyjnego, którym obecnie jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP) na odpowiednio radę gminy i wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także zmianę formy zatwierdzania taryfy - z decyzji administracyjnej na uchwałę rady gminy,

b) skrócenie ze 120 dni do 70 dni terminu na przekazanie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wniosku o zatwierdzenie taryfy do właściwego organu,

c) zniesienie opłaty, którą ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne za wydanie decyzji o zatwierdzeniu taryfy (wpływy z tej opłaty stanowią przychód PGW WP);

d) rezygnację z możliwości określania przez Wody Polskie tymczasowych taryf (taryf ustanawianych w przypadku przedłożenia w terminie wniosku o zatwierdzenie taryfy), na rzecz wejścia w życie z mocy prawa taryf, które zostały przedłożone do właściwej gminy, ale nie zostały zatwierdzone w terminie 70 dni od dnia ich przedłożenia, a także przedłużania taryf o 1 rok na uzasadniony wniosek przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego,

e) wprowadzenie rozwiązań dotyczących przedłużania z mocy prawa dotychczasowych taryf o 90 dni w przypadku nieważności uchwał o zatwierdzaniu taryf,

f) zmianę miejsca ogłoszenia zatwierdzonej taryfy z BIP właściwej gminy i PGW WP, na miejscową prasę i sposób zwyczajowo przyjęty,

g) odstąpienie od możliwości złożenia wniosku o skrócenie obowiązywania taryfy w uzasadnionych przypadkach, nie później niż przed rozpoczęciem biegu 120 - dniowego terminu od planowanego dnia wejścia w życie nowej taryfy (uchylenie art. 24j ustawy o zbiorowym);

4) Przeniesienie z materii ustawowej do rozporządzenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej niezbędnego zakresu informacji zawartych w uzasadnieniu taryfy (zmiana art. 25 oraz zamiany w art. 24k ust. 3 ustawy o zbiorowym);

5) Zmianę organu nakładającego karę pieniężną z organu regulacyjnego (tj. PGW WP) na wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w przypadku, gdy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne stosuje taryfy, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia radzie gminy do zatwierdzenia lub zawyżając ceny bądź stawki opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków, zatwierdzone lub zweryfikowane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (dodanie art. 28a do ustawy o zbiorowym, a także zmiany w art. 29 ustawy o zbiorowym);

6) Zachowanie w mocy dotychczasowych taryf, dając możliwość skrócenia okresu obowiązywania taryf i uzyskanie nowych na podstawie znowelizowanych przepisów; uregulowanie kwestii postępowań wszczętych i niezakończonych w sprawie zatwierdzenia taryfy, nakładanych kar pieniężnych (art. 2, art. 3 i art. 4 senackiego projektu ustawy);

7) Wejście w życie ustawy po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Obecny stan prawny

W myśl obowiązującej ustawy o zbiorowym:

1) Ustawa o zbiorowym określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym tryb zatwierdzania taryf oraz organ regulacyjny i jego zadania.

2) Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków na okres 3 lat, na podstawie niezbędnych przychodów, których kalkulacja uwzględnia między innymi koszty związane z działalnością inwestycyjną w poprzednich 3 latach obrachunkowych (chyba że jest to okres krótszy niż 3 lata obrachunkowe, ustalenie tych kosztów obejmuje okres liczony od dnia rozpoczęcia tej działalności);

3) Taryfę zatwierdza organ regulacyjny. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przekazuje organowi regulacyjnemu wniosek o zatwierdzenie taryfy w terminie 120 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Organ regulacyjny, w drodze decyzji administracyjnej, zatwierdza lub odmawia zatwierdzenia taryfy w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Za wydanie decyzji zatwierdzającej taryfę przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ponosi opłatę w wysokości 500 zł. Wpływy z tej opłaty stanowią przychód PGW WP. W przypadku decyzji odmownej – jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie przedłożyło w terminie określonym w tej decyzji poprawionego projektu taryfy – organ regulacyjny określa, w drodze decyzji, tymczasową taryfę, obowiązującą do czasu zatwierdzenia poprawionego projektu taryfy. W uzasadnionych przypadkach, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w trakcie obowiązywania dotychczasowej taryfy może złożyć do organu regulacyjnego wniosek o skrócenie okresu obowiązywania tej taryfy wraz z projektem nowej taryfy. Organ regulacyjny ogłasza zatwierdzoną taryfę albo tymczasową taryfę na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, a właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) zamieszcza zatwierdzoną taryfę albo tymczasową taryfę na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy.;

4) Wniosek o zatwierdzenie taryfy składa się wraz z projektem taryfy oraz uzasadnieniem. W obecnym stanie prawnym, ustawodawca wyczerpująco uregulował w przepisach jakie

informacje oraz co należy zawrzeć w uzasadnieniu do wniosku. Obecnie minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określa, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o zatwierdzenie taryfy. Zgodnie z art. 24b ust. 5 ustawy o zbiorowym w uzasadnieniu wniosku o wydanie taryfy zamieszcza się w szczególności informacje dotyczące:

- a) zakresu świadczonych usług i lokalnych uwarunkowań ich świadczenia;
  - b) standardów jakościowych usług, w tym informację dotyczącą wpływu określonej taryfy na poprawę jakości usług;
  - c) spodziewanej poprawy jakości usług przy wprowadzeniu nowych metod alokacji kosztów;
  - d) zmian warunków ekonomicznych w czasie obowiązywania taryfy;
  - e) bilansowania ilościowego i jakościowego wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- 5) Karze pieniężnej podlega stosowanie taryf, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia do zatwierdzenia, bądź zawyżając zatwierdzone ceny lub stawki opłat. Kary pieniężne wymierza organ regulacyjny w drodze decyzji. Kary pieniężne uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja wydana przez organ regulacyjny stała się ostateczna.

III. Ocena rozwiązań proponowanych w projekcie ustawy

Zaproponowane w senackim projekcie ustawy rozwiązania w części są zbieżne z rozwiązaniami funkcjonującymi do czasu wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2180), tj. do dnia 12 grudnia 2017 r. Na podstawie art. 24 i art. 24a poprzednio obowiązującej ustawy o zbiorowym (w wersji obowiązującej do dnia 12 grudnia 2017 r.) obowiązywały rozwiązania tożsame z rozwiązaniami planowanymi do wprowadzenia przez senacki projekt ustawy, co do zasady, zgodnie ze zmianami opisanymi w cz. I. Tym samym, zastrzeżenia dotyczące rozwiązań przewidzianych w senackim projekcie ustawy są analogiczne do zastrzeżeń odnoszących się do rozwiązań, które były zawarte w ustawie o zbiorowym, w wersji obowiązującej do dnia 12 grudnia 2017 r.

Przepisy obowiązujące do dnia 12 grudnia 2017 r., regulujące nadzór organów samorządu terytorialnego nad kształtowaniem i wysokością cen usług za dostarczenie wody

i odprowadzanie ścieków nie chroniły w wystarczającym stopniu odbiorców usług (w tym mieszkańców) przed systematycznym wzrostem cen. Nadzór organu regulacyjnego nad procesem ustalania cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków w obecnie obowiązujących przepisach eliminuje praktyki monopolistyczne, chroniąc tym samym odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen za usługi o charakterze użyteczności publicznej. Wynika to z faktu, że zmonopolizowany sektor wodociągowo-kanalizacyjny wymaga szczegółowej kontroli pod kątem kształtowania taryf w aspekcie ekonomicznym. Wyspecjalizowany, niezależny od jednostki samorządu terytorialnego regulator, jakim obecnie są dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej PGW WP, ma chronić bowiem konsumentów (odbiorców usług) przed monopolistycznymi działaniami dostawców usług.

Jak wynika z kontroli Najwyższej Izby Kontroli prowadzonej w samorządach (*Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, nr ewid. 20/2016/P/15/101/LSZ, LSZ/430/002/2015) dotyczącej obowiązujących do dnia 12 grudnia 2017 r. regulacji, samorzady nie chroniły skutecznie swoich mieszkańców przed nadmiernym wzrostem cen za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, zaś radni nie zawsze skutecznie korzystali ze swoich uprawnień, mimo dostępnych narzędzi kontrolnych, takich jak np. prawo do weryfikacji wniosków taryfowych oraz zatwierdzenia taryf przez radę gminy lub miasta (taryf zaprojektowanych przez spółki lub inne podmioty świadczące te usługi). Zarówno radni, jak również wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast w wielu miejscowościach nie wykorzystywali dostatecznie możliwości, aby zadbać o racjonalne ceny dla mieszkańców – takie, które nie byłyby zbyt wysokie, a jednocześnie pozwoliłyby na finansowanie inwestycji i utrzymanie sprawności sieci, niezawodności dostaw wody odpowiedniej jakości oraz odbioru ścieków. W ekstremalnych przypadkach powodowało to ustalanie bardzo wysokich cen za wodę i ścieki. Zyski te były niejednokrotnie przeznaczane na finansowanie działań niezwiązanych z dostarczeniem wody i odprowadzaniem ścieków. W takiej sytuacji dochodziło również do obciążenia odbiorców usług kosztami, które nie powinny mieć wpływu na cenę (m.in. kosztami promocji). W efekcie praktyka stosowania ówczesnych rozwiązań prawnych preferowała ochronę interesów ekonomicznych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, podczas gdy zagadnienie dostępności cenowej usług nie było traktowane jako równie istotne.

Ponadto w poprzednim stanie prawnym (tj. przed wejścia w życie nowelizacji ustawy o zbiorowym z 2017 r.) samorząd terytorialny pełnił jednocześnie kilka funkcji, tj. właściciela

przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, regulatora rynku (weryfikował i zatwierdzał taryfy), a także przedstawiciela odbiorców usług (czyli mieszkańców miasta i gminy). Takie rozwiązanie generowało konflikt interesów, z możliwymi szkodami dla odbiorców wody i dostawców ścieków, kiedy to rada gminy lub miasta nie ingerowała w sposób wyliczenia stawek, akceptując czasem bardzo wysokie zyski spółek wodociągowo-kanalizacyjnych, pochodzące z pieniędzy wpłaconych przez jej mieszkańców. W takiej sytuacji bowiem gmina nadzorowała podmiot zarządzający jej własnym majątkiem, a jednocześnie była zobowiązana do ochrony interesów konsumentów. W związku z powyższym we wnioskach pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli wskazała na potrzebę ustanowienia funkcji zewnętrznego regulatora rynku na poziomie centralnym lub regionalnym – obecnie jest nim organ regulacyjny, którym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW WP. Zarzuty sformułowane przez Najwyższą Izbę Kontroli do przepisów ustawy o zbiorowym obowiązujących do dnia 12 grudnia 2017 r. są aktualne w stosunku do zaproponowanych rozwiązań w senackim projekcie ustawy.

Dlatego też, projektowane przepisy mogą spowodować, że opłaty i ceny usług z zakresu dostarczania wody i odprowadzania ścieków nie będą wynikać z obiektywnych przesłanek ekonomicznych wpływających na koszt tej usługi, a ewentualny wzrost tych opłat będzie nieakceptowalny dla odbiorcy usług. Taka sytuacja spowodować może, że woda nie będzie już podstawowym dobrem konsumpcyjnym, co stoi w sprzeczności z przyjętym przez ONZ dokumentem *Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju* i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE. L Nr 435, str. 1), podkreślającymi, iż dostęp do wody stanowi jedno z podstawowych praw każdego człowieka oraz zobowiązujących do zapewnienia powszechnego i sprawiedliwego dostępu do bezpiecznej wody pitnej po przystępnej cenie.

Projektowane przepisy nie zabezpieczają w właściwy sposób ochrony odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen. W projekcie ustawy weryfikacja taryf opiera się jedynie na sprawdzeniu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) czy taryfa i plan zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy i weryfikacji kosztów związanych ze świadczeniem usług, poniesionych w latach obrachunkowych obowiązywania poprzedniej taryfy, ustalonych na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w okresie obowiązywania taryfy. Natomiast rada gminy będzie mogła odmówić zatwierdzenia taryfy jeżeli zostały one sporządzone niezgodnie z przepisami. Przy takiej konstrukcji

przepisów jedynie wójt (burmistrz, prezydent miasta) będzie miał kompetencje w zakresie sprawdzenia taryf, dlatego pozostanie wątpliwe, czy będzie kierował się zapewnieniem ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen.

Organ regulacyjny, którym obecnie są dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej PGW WP został wprowadzony z uwagi na realizację potrzeby utworzenia niezależnego od jednostek samorządu terytorialnego podmiotu mającego wpływ na urealnienie i ustabilizowanie opłat za usługi wodociągowo-kanalizacyjne oraz ochronę odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen. Wątpliwości budzi, iż w projekcie ustawy nie wskazano wyspecjalizowanego organu, który będzie posiadał kompetencje do rzetelnej i bezstronnej weryfikacji, analizy i oceny projektowanych taryf.

Projektowane przepisy nie regulują całościowo procedury zatwierdzania taryf. Nie zostały określone działania w przypadku stwierdzenia w ramach sprawdzenia i weryfikacji taryf przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) braków, uchybień lub niezgodności. Przy czym należy podkreślić, że wyniki sprawdzenia taryf przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nie będą miały wpływu na podjęcie uchwały o zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia taryf przez radę gminy. Tym samym w przypadku niestwierdzenia przez wójta braków, uchybień lub niezgodności rada gminy będzie mogła podjąć uchwałę o odmowie zatwierdzenia taryf, a w sytuacji odwrotnej, czyli po stwierdzeniu takich braków, uchybień lub niezgodności rada gminy będzie mogła podjąć uchwałę o zatwierdzeniu taryf. Brak jest również określenia terminu zobowiązującego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do sprawdzenia taryf. Może się zdarzyć, że rada gminy podejmie uchwałę w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku bez uprzedniej weryfikacji taryf przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W takiej sytuacji zastosowania nie będą miały przepisy dotyczące stwierdzenia przez organ nadzoru nieważności uchwały o odmowie zatwierdzenia taryf (art. 24k ust. 7 senackiego projektu ustawy). Ponadto jeżeli rada gminy nie podejmie uchwały w wyznaczonym terminie a uprzednio wójt (burmistrz, prezydent miasta) nie sprawdzi taryf, nie będzie obowiązywał również artykuł o wejściu w życie taryfy po upływie 70 dni od dnia złożenia wniosku o zatwierdzenie. Projekt ustawy nie wskazuje trybu zastępczego w takich przypadkach. Określone w projekcie ustawy terminy wynikające z podjęcia przez radę gminy uchwały i jej weryfikacji przez organ nadzoru mogą doprowadzić do sytuacji, w której zatwierdzone przez radę gminy taryfy wejdą w życie, a dopiero po tym fakcie zostanie stwierdzona nieważność uchwały podjętej przez radę gminy. W takim przypadku przez pewien okres będą obowiązywać taryfy niezgodne z przepisami prawa.

Zastrzeżenia budzi również brak wskazania w projektowanej ustawie procedury odwoławczej dla przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego w przypadku odmowy zatwierdzenia taryfy przez radę gminy. Określony został jedynie sposób postępowania w przypadku stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy przez organ nadzoru gminy. Natomiast w obecnym stanie prawnym decyzje wydawane przez organ regulacyjny poddawane są kontroli w procesie odwoławczym, którą sprawuje Prezes PGW WP, zgodnie z art. 240 ust. 2 pkt 25 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 27c ust. 2 ustawy o zbiorowym.

Należy także ocenić negatywnie możliwość wydłużenia czasu obowiązywania dotychczasowych taryf na okres nie dłuższy niż rok na podstawie uzasadnionego wniosku przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Przepisy projektu ustawy nie precyzują formy, treści ani przesłanek dla takiego wniosku. Ponadto taryfy określone są z uwzględnieniem kosztów związanych z poprzednimi latami obrachunkowymi, tym samym takie taryfy mogłyby być zawyżone w stosunku do właściwie określonych cen i stawek opłat za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki.

Negatywnie ocenić należy przywrócenie rocznego okresu obowiązywania taryf. Opracowywanie i zatwierdzanie taryf powinno cechować się charakterem systemowym, uwzględniając zjawiska zachodzące w wielu płaszczyznach – ekonomicznej, technologicznej, ekologicznej, prawnej, a nawet socjologicznej, jak i złożoną sytuację gospodarczą, makroekonomiczną i regionalną oraz jej prognozy i trendy. Stąd też tylko kilkuletnie dane ekonomiczne (36 kolejnych miesięcy obrachunkowych poprzedzających złożenie wniosku o zatwierdzenie taryfy) pozwalają na prawidłową ocenę trendów w przedsiębiorstwie i dokonanie oceny, weryfikacji oraz analizy kosztów przyjętych do taryfy na kolejne 3 lata. Ponadto, wydłużenie okresu obowiązywania taryf do 3 lat (które obecnie obowiązuje) miało na celu w szczególności umożliwić bilansowanie dostępnych zasobów wodnych w okresie dłuższym niż 1 rok z uwagi na możliwość wystąpienia zjawisk ekstremalnych (np. suszy) oraz wyceny dostępności tego zasobu, a tym samym pewności tej wyceny dla odbiorców usług wodnych, a co za tym idzie odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Dodatkowo, powrót do obowiązywania taryf przez okres 1 roku może powodować, że corocznie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zmuszone będą do przygotowania taryfy, natomiast wójt (burmistrz, prezydent miasta) do zaangażowania w sprawdzenie taryfy, a rada gminy w jej zatwierdzenie lub odmowę. Zatwierdzanie taryf na okres 3 lat jest również działaniem zwiększającym ochronę odbiorców usług poprzez możliwość egzekwowania od

przedsiębiorstwa uwzględnienia w przychodach kolejnych okresów taryfowych nadwyżek osiągniętych zysków w stosunku do założeń wniosku taryfowego, co może mieć istotny wpływ na obniżenie taryf i dochowanie dostępności cenowej usług.

Negatywnie ocenić należy wprowadzenie obowiązku ogłoszenia taryfy jedynie w miejscowej prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty, bez wskazania innych sposobów jej publikacji. Obecny obowiązek ogłoszenia taryfy na stronie podmiotowej BIP urzędu gminy, stronie internetowej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego lub w punktach obsługi klientów tego przedsiębiorstwa daje możliwość szybkiego przekazania wieloma kanałami informacji o taryfie do odbiorców usług.

Negatywnie ocenić należy również rozszerzenie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 25 ustawy o zbiorowym, o niezbędny zakres informacji zawartych w uzasadnieniu taryf. Senacki projekt ustawy zakłada przeniesienie określenia niezbędnego zakresu informacji zawartych w uzasadnieniu wniosku taryfowego z przepisów ustawy o zbiorowym (uchylane art. 24b–24j ustawy) do rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 25 w brzmieniu nadanym przez senacki projekt ustawy, przy równoczesnym braku przedstawienia przez wnioskodawców projektu takiego rozporządzenia wykonawczego. Jednocześnie, projektowany w senackim projekcie ustawy art. 24k i art. 24l ustawy o zbiorowym, co do zasady, nie nakłada na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne obowiązku sporządzania uzasadnienia taryfy.

W myśl projektowanego art. 24k ust. 3, do wniosku o zatwierdzenie taryf przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma jedynie dołączać szczegółową kalkulację cen i stawek opłat oraz aktualny plan (zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o zbiorowym – wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w jego posiadaniu). Uzasadnienie wniosku taryfowego ma być wymagane jedynie wówczas, gdy wniosek ten dotyczy przedłużenia czasu obowiązywania dotychczasowych taryf, nie dłużej niż o 1 rok. Nie będzie wówczas wymagane dołączenie szczegółowej kalkulacji cen i stawek opłat oraz planu (proj. art. 24k ust. 12–14 senackiego projektu ustawy). Zatem uregulowany w rozporządzeniu niezbędny zakres informacji zawartych w uzasadnieniu taryf zostanie ograniczony jedynie do sytuacji, gdy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wystąpi do rady gminy z wnioskiem o przedłużenie dotychczasowej taryfy. W zestawieniu z obecnymi, a przewidzianymi do uchylenia przepisami art. 24b ust. 4–6 ustawy o zbiorowym, które w przypadku każdego wniosku taryfowego nakładają obowiązek sporządzenia uzasadnienia projektowanej taryfy oraz wyczerpująco określają niezbędny zakres informacji

do zawarcia w uzasadnieniu taryfy i wymagane załączniki do uzasadnienia taryfy, projektowane regulacje stanowią duże zawężenie dotychczasowych obowiązków i są nieprecyzyjne, przez co stwarzają znaczące ryzyko zbyt swobodnego ustalania przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne stawek i opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, a tym samym ryzyko obniżenia poziomu ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Należy również zaznaczyć, że powyższe przepisy ustawy o zbiorowym doczekały się orzecznictwa sądów, które ułatwia stosowanie tych przepisów w praktyce. Co więcej, rozwiązanie zaproponowane przez wnioskodawców wydaje się stać w sprzeczności z § 70 „Zasad Techniki Prawodawczej”, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którym nie przekazuje się do uregulowania w rozporządzeniu spraw niewyjaśnionych lub nasuwających trudności przy opracowywaniu ustawy.

Negatywnie ocenić należy brak wskazania procedury odwoławczej od decyzji organów gminy w sprawie kar pieniężnych nakładanych na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Taka sytuacja utrudnia ochronę praw przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ustalania taryf. Ponadto kary te stanowią dochód gminy, który będzie mógł zostać przeznaczony na działalność niezwiązaną ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę lub zbiorowym odprowadzaniem ścieków. Senacki projekt ustawy zakłada, że karze podlegać będzie w szczególności stosowanie taryf nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia radzie gminy do zatwierdzenia, jednakże obowiązek ten nie wynika bezpośrednio z projektowanych regulacji, gdyż nałożony na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne obowiązek dotyczy przedstawienia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosku o zatwierdzenie taryf.

Podsumowując, należy podkreślić, że uchwalenie projektowanej ustawy będzie oznaczało wprowadzenie przepisów, które nie gwarantują bezstronnego rozstrzygnięcia wniosków przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych o zatwierdzenie taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków. Stworzy także ryzyko niestabilności i nieuzasadnionego wzrostu cen za wodę i ścieki, który będzie obciążał odbiorców, a w szczególności mieszkańców gmin. Nie zapewni należytego informowania odbiorców usług o cenach za wodę i ścieki. Nie stworzy również poprawnie funkcjonującego mechanizmu odwoławczego dla przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych od decyzji w sprawach taryf i kar.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty **Minister Infrastruktury negatywnie opiniuje senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (druk nr 928).**

**Statystyki w zakresie wniosków składanych na podstawie art. 24j ustawy o zbiorowym
zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przez przedsiębiorstwa
wodociągowo-kanalizacyjne**

Rok	<i>Liczba wniosków, które wpłynęły na podstawie art. 24j</i>	<i>Liczba decyzji pozytywnych</i>	<i>Liczba decyzji odmownych</i>	<i>Liczba wniosków pozostających w rozpatrzeniu</i>
2018	3	-	-	3
2019	239	109	28	79
2020	318	145	125	58
2021	56	7	4	55
2022	310	30	138	107
Razem w latach 2018-2022	926	291	295	-